

Darbā
neriskē-
ievēro
darba
drošību!

AIZSARDZĪBA

Darba aizsardzības priekšraksti

**ATGĀDNE
TRANSPORTĒŠANAS
UN KRAUŠANAS
DARBU VEICĒJIEM**

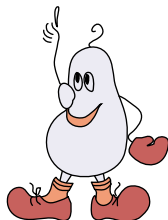
DARBA

ATGĀDNE PAREDZĒTA:

transportēšanas un kraušanas darbu veicējiem, tai skaitā krāvējiem, stropētājiem, dokeriem mehanizatoriem, celtnu vadītājiem, traktoristiem, automašīnu un iekrāvēju vadītājiem. Atgādnēs mērķis ir atkārtoti atgādināt darbiniekiem pamatprasības darba aizsardzībā.

IEGAUMĒ!

Tava iepazīšanās ar šo atgādni neaizstāj darba drošības instruktāžas. Izskaidrot darba drošības instrukcijas un informēt Tevi par darba vides riskiem, kuriem Tu esi pakļauts, kā arī citiem darba aizsardzības jautājumiem ir darba devēja pienākums.

Vai **Tu zini**, ka Latvijā 2002.gadā nelaimes gadījumos darbā cieta 1309 darbinieki, no tiem 52 gāja bojā, bet 183 darbinieki guva smagas traumas.

Tostarp, transportēšanas un kraušanas darbos cieta 176 darbinieki, no kuriem gāja bojā 6 cilvēki, bet 20 guva smagas traumas.

KĀPĒC NOTIEK NELAIMES GADĪJUMI?

Nelaimes gadījumi notiek tāpēc, ka darbinieki neievēro darba drošības instrukciju prasības, kā arī transportēšanas un kraušanas darbu tehnoloģiju, tostarp:

- tiek izmantoti neatbilstoši un nedroši darba paņēmieni un metodes;
- ekspluatē tehniski bojātu, darba aizsardzības normatīvajiem aktiem neatbilstošu vai nepārbaudītu iekārtu;
- strādā ar iekārtu, kurai nav automātiskās bloķēšanas sistēmas un nav aizsargnožogojumu;
- tiek nestabili nolikta krava;
- nav veikta darbinieku obligātās veselības pārbaudes;

- netiek izmantoti individuālie aizsardzības līdzekļi, vai arī tie ir bojāti vai nolietoti;
- darba vietas ir nepietiekami apgaismotas;
- darba apstākļiem neatbilstošas elektrības sadales un pagarinātāji;
- netiek veiktas paredzētās darbinieku darba drošības instruktāžas;
- darba telpas un darba vietas nav ierīkotas atbilstoši darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām;
- netiek nodrošinātas atbilstošas darba higiēnas prasības;
- neizmanto tehnoloģiskās palīgierīces;
- neizmanto telferus un citus pacēlājmehānismus smagu detaļu pārvietošanai;
- patvaļīgi veic neuzdotu, darba līgumā neparedzētu darbu, piemēram, autovadītājs patvaļīgi ar celtni izkrauj atvesto kravu;
- veic remontu, neizslēdzot dzinēju, atstāj bez uzraudzības darbojošos (ieslēgtu) celtni, iekrāvēju;
- nepārbauda iepakojuma stiprību, nepārlicinās, vai krava pareizi nostropēta, strādā uz estakādēm, kurām nav margu;
- veido krautnes, neievērojot kraušanas tehnoloģiju;
- atrodas paši vai pieļauj citu personu atrašanos bīstamā zonā, piemēram, zem paceltas kravas;
- pārvadā cilvēkus ar tiem nepiemērotu transportu, piemēram, ar pašizgāzēju, vilcēju, autoiekrāvēju u.c.;
- pieļauj neuzmanību, kuras rezultātā notiek uzbraukšana vai pakļūšana zem kustībā esoša transporta;
- neievēro brīdinājuma vai aizlieguma zīmes;
- pārkāpj Ceļu satiksmes noteikumus, piem., pārsniedz braukšanas ātrumu.

Nelaiemes gadījumu piemēri

Lai veiktu stūres mehānisma remontu, J.L. ar domkratu pacēla autoiekrāvēju un pats palīda zem tā. Domkratam slīdot, krītošais autoiekrāvējs saspieda J.L. un viņš no gūtajām traumām nomira.

Iekraujot zāģmateriālus kuģa rūmē ar torņa celtni, paceltā krava atsīdās pret bortu un mainīja virzienu. Kuģa rūmē strādājošais H.P. nepaspēja izvairīties no kravas un saņēma sitienu pa ķermeni, kas radīja smagas traumas.

Lai pārliecinātos, ka atvestā krava no mašīnas, kura stāvēja uz estakādes, ir izbērtā, A.M. pakāpās uz mašīnas spārnu un, zaudējot līdzsvaru, nokrita uz betona pamata, gūstot smagus miesas bojājumus.

Kā jārikojas, lai Tu varētu droši veikt savu darbu?

ATCERIES!

Stājoties darbā, Tev ar darba devēju obligāti jānoslēdz **darba līgums** un darba devējam Tev **jānodrošina:**

1. Veselībai un dzīvībai **nekaitīga darba vide un darba apstākļi.**
2. **Ievadinstruktāža**, kurā Tevi iepazīstina ar uzņēmuma darba organizācijas un darba drošības pamatjautājumiem, tostarp: ar esošiem darba vides riska faktoriem, kuriem Tu esi vai vari tikt pakļauts; darba aizsardzības līdzekļiem un drošības zīmēm; ugunsdrošības prasībām un rīcību ugunsgrēka gadījumā; pirmās palīdzības sniegšanu; darbinieku rīcību, ja ir noticis nelaimes gadījums darbā; iekšējās kārtības noteikumu pamatprasībām. Darba devējam jābūt pārliecinātam, ka esi sapratis darba aizsardzības instrukcijas prasības. Par instruktāžas veikšanu Tu paraksties Ievadinstruktāžu reģistrācijas žurnālā.
3. **Instruktāža** darba vietā, kuras gaitā Tevi iepazīstina ar veicamā darba veida raksturīgajiem darba aizsardzības jautājumiem un praktiski parāda droša darba metodes un paņēmienus. Par šīs instruktāžas veikšanu Tu paraksties Darba aizsardzības instruktāžu reģistrācijas žurnālā.

Nekad neparaksties instruktāžu žurnālos bez instruktāžas saņemšanas!

4. **Bezmaksas** individuālie aizsardzības līdzekļi.
5. **Bezmaksas** mazgājамie un neitralizējošie līdzekļi, ja Tavā darbā ir iespējama kaitīgo vielu iedarbība uz ādu;
 - **Obligātā** veselības pārbaude ārstniecības iestādē un tās atkārtojums, ja to prasa veicamais darbs un ja Tavu veselības stāvokli ietekmē vai var ietekmēt kaitīgie darba vides faktori vai Tu veic darbu īpašos apstākļos. Izdevumus, kas saistīti ar veselības pārbaudi sedz darba devējs.

Stājoties darbā, par veselības stāvokļa pārbaudi maksā pats darbinieks vai pēc savstarpējas vienošanās — darba devējs.

6. Obligāta apmācība pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā.
7. **Sanitāri** higiēniskās telpas un dzeramais ūdens;
8. Ātri un ērti pieejama pirmās palīdzības aptieciņa ar nepieciešamo medicīnisko materiālu minimumu.

TAVS PIENĀKUMS

- rūpēties par savu drošību un veselību, kā arī to personu drošību un veselību, kuras var ietekmēt Tavs darbs;
- **ievērot** darba drošības (darba aizsardzības) un ugunsdrošības instrukcijas;
- **ievērot** uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus;
- **ievērot** darba devēja, tiešā darba vadītāja un darba aizsardzības speciālista rīkojumus un norādījumus, kas attiecas uz drošu darbu veikšanu un darba aizsardzību;
- profesionāli pareizi rīkoties ar mašīnām un iekārtām; izmantot darbu tehnoloģijā paredzētās aizsargierīces un palīgierīces;
- neveikt patvaļīgas darbības, kas neattiecas un Tavu kompetenci un kuras var apdraudēt Tavu vai citu darbinieku drošību;
- lietot individuālos aizsardzības līdzekļus (aizsargķiveres, cimdus, aizsargapavus, aizsargbrilles, respiratorus u.c. līdzekļus, kas domāti Tavas drošības un veselības aizsardzībai); pēc aizsardzības līdzekļu lietošanas tie jānovieto

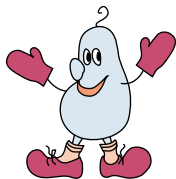
tiem paredzētajā vietā;

- ievērot uzņēmuma teritorijā uzstādīto satiksmi ierobežojošo drošības zīmju un brīdinošo uzrakstu prasības;
- neveikt patvaļīgas darbības, kas neattiecas uz Tavu kompetenci un kuras var apdraudēt Tavu vai citu darbinieku drošību;
- nekavējoties ziņot darba devējam, tiešajam darbu vadītājam, darba aizsardzības speciālistam vai uzticības personai par nelaimes gadījumu vai tā iespējamiem draudiem;
- sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumā cietušajiem un vajadzības gadījumā izsaukt medicīnisko palīdzību;
- apmeklēt obligātās veselības pārbaudes saskaņā ar darba devēja rīkojumu;
- nekādā gadījumā darba laikā **nelietot alkoholu** vai **citas apreibinošas vielas** (narkotikas)!

TAVAS TIESĪBAS

- **ievēlēt** uzticības personu, kura pārstāv darbinieku intereses darba aizsardzībā, (ja uzņēmumā nodarbināti vairāk par 5 darbiniekiem);
- **neuzsākt** vai **pārtraukt darbu**, ziņojot tiešajam darbu vadītājam un uzticības personai, ja darba apstākļi rada draudus Tev vai apkārtējo cilvēku veselībai;
- **neuzsākt darbu**, ja kravas pacelšanas vai transportēšanas mehānisms neatbilst darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām un nav laikus izgājis kārtējo pārbaudi;
- **atteikties** veikt darba uzdevumu, ja darbu izpilde neatbilst Tavai profesionālajai sagatavotībai.
- **pieprasīt** individuālās aizsardzības līdzekļus, lai pasargātu sevi no veselībai kaitīgiem darba vides faktoriem.
- **pieprasīt**, lai Tava darba vieta būtu iekārtota atbilstoši darba aizsardzības normatīvajiem aktiem. Putekļu un ķīmisko vielu saturs gaisā, kā arī mitrumaī temperatūras, trokšņa, apgaismojuma iedarbība nedrīkst radīt risku Tavai drošībai un veselībai.

DARBINIEK! IEGAUMĒ UN IZPILDI!

1. Pirms darba uzsākšanas **saved kārtībā** savu apģērbu (aizpogā visas pogas, aizšņorē apavu auklas) un izmanto visus paredzētos individuālos darba aizsardzības līdzekļus;
2. **Smēķē** tikai speciāli ierīkotās un norādītās vietās;
Pārvietojot kravu bez ceļamiem mehānismiem, ievēro pieļaujamās smagumu pārcelšanas normas, kas vienā paņēmienā vīriešiem nepārsniedz 50 kg, bet sievietēm:
 - veicot pastāvīgu darbu maiņas laikā — 10 kg;
 - paceļot smagumu vairāk nekā 1,5 m augstumā — 10 kg;
 - smaguma celšana un pārvietošana, ja darbs tiek veikts pamīšus ar citiem darba veidiem, — 15 kg
 - maiņas laikā kopējā pieļaujamā smaguma pārnēsāšanas vai pārvietošanas noma nedrīkst pārsniegt — 2500 kg.
4. Iekārtu, darba vietu **tīri ar putekļu sūcējierīcēm**, bet ne ar saspiestu gaisu.
5. Ja Tu ieraugi izlietu eļļu vai citu šķidrumu, kas dara grīdu slidenu, var izraisīt veselības traucējumus, aizdegšanos vai sprādzienu, **Tev jāziņo** tiešajam darbu vadītājam;
6. Rīkojies saskaņā ar darba devēja instruktāžu darba vietā;
 - **Nestāvi** zem paceltas kravas;
 - **Ievēro**, ka smagas kravas celšanas mehānismus (torņu celtņus, tilta un konsolceltņus, preču liftus u.c.), transportlīdzekļus, pašgājējas mašīnas un mehānismus drīkst vadīt tikai speciāli sagatavoti darbinieki, kuriem ir izsniegtas tiesības strādāt ar šiem mehānismiem;
 - **Seko**, lai kravas pārvietošanas darbs atbilstu šo darbu tehnoloģiskajām prasībām un saņemtajai instrukcijai;
 - **Nepieļauj** kravas celšanas mehānismu un transportlīdzekļu pārslodzi necel un nepārvadā kravu, kuras svars nav zināms, bet tas var pārsniegt ekspluatācijas noteikumos norādīto celtspēju.

- **Pārlicinies**, ka kravas celšanas mehānisms un mehanizētais transportlīdzeklis ir attiecīgi pārbaudīts un tam ir reģistrācijas numurs, kā arī uzrādīta tā celtpēja un nākamās pārbaudes datums;
- Pirms darba uzsākšanas **pārbaudi** aizsargapvalku esamību un to stiprinājumu, kā arī vadības ierīču, signāliekārtas un bremžu darbību;
- **Seko**, lai kravas pārvietošanas un kraušanas darbu veikšanas zonā neieklūtu nepiederošas personas un lai darbinieki neatrastos zem paceltas kravas.
- Arī kravu uzkabinašanu (stropēšanu) strādājot ar kravas celtniem var veikt tikai šim darbam atestēti darbinieki.
- **Iegaumē** un kravas transportēšanas un pārvietošanas darbos izmanto pieņemtos savstarpējās sazināšanās signālus;
- **Izvairies** aizkraut ejas un ceļus. Nedrīkst aizkraut rezerves izejas un pieejas pie tām;
- Atstājot kravas celšanas mehānismu vai transporta līdzekli, novieto to tā, lai novērstu tā nejaušas pārvietošanās vai apgāšanās iespējas. Novērst iespēju mehānismu iedarbināt citai personai;
- **Ievēro**, ka, veicot kraušanas darbus, Tev jābūt apgādātam ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, ieskaitot aizsargķiveres, aizsargapavus, speciālus cimdus, bet, strādājot ar kravu, kuru pārkraujot, veidojas putekļi, - speciālu tērpu un respiratoru.
- Necel kravas, kas neatbilst Tavām fiziskajām spējām.
- Necel kravu, ja tā var negaidīti mainīt stāvokli vai kravas pamatne nav pietiekami stabila.

1. Pārvietojot kravas ar rokām:

- kravas pārvietošanai, ja iespējams, **centies izmantot** mazās mehanizācijas līdzekļus - dažādu veidu un konstrukcijas rokas ratiņus, telferus, mono-sliedes, transporta konveijerus u. c.;
- ja mehanizācijas līdzekļi nav pieejami un jāpārvieto neliels

kravas daudzums, **taid veic** to ar rokām, ievērojot pareizus kravas pacelšanas nosacījumus (pietupjoties apņemt kravu abām rokām, turēt to pēc iespējas tuvāk ķermenim, nesaliecot muguru, iztaisnojot ceļgalus, celt kravu ar taisnu muguru, bez rāvieniem);

- maksimāli pieļaujamā vienā paņēmienā pārvietojamā vai paceļamā smaguma norma, neizmantojot ceļamos mehānismus, vīrietim ir 50 kg. Ceļot kravu, smagāku par 50 kg, ir jāpiedalās diviem vai vairākiem darbiniekiem. Pie tam lai visi strādātu kopā un smagums sadalītos vienmērīgi, ir ieteicams lietot palīglīdzekļus, piem., to celt aiz virves galiem, kuru paliek zem kravas;
- smaguma celšanas vai pārvietošanas norma sievietēm, ja darbs tiek veikts pamīšus ar citiem darba veidiem, nedrīkst pārsniegt 15 kg, bet, ja veic pastāvīgu darbu, mainas laikā paceļot smagumu vairāk nekā 1,5 m augstumā, - 10 kg;
- kravas pārvietošanā izmantojot ratiņus vai konteinerus, pieliktā spēka lielums sievietēm arī nedrīkst pārsniegt 15 kg;
- pārvietojot kravu ar rokas ratiņiem, seko, lai kravas gabarīti neapdraud gar braukšanas ceļu strādājošos darbiniekus. Ceļa maršrutu izvēlies tā, lai Tavi ratiņi un to krava netraucē citu transporta līdzekļu darbu;
- nedrīkst ar rokas ratiņiem pārvadāt cilvēkus.

IEKRĀVĒJA VADĪTĀJ!

2. Kravas pārvietojot ar iekrāvējiem:

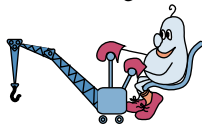
- **lieto** iekrāvēju atbilstoši tā nozīmei;
- **pārbaudi** pirms kustības sākuma, vai pārvietojamā krava nevar krist vai slīdēt;
- **nostiprini** kravu;
- **pārtrauc kraušanas darbus**, ja rodas bīstama vai avārijas situācija;
- **pārbaudi** kravas līdzsvaru un iekrāvēja stabilitāti, vispirms kravu nedaudz paceļot, un tikai pēc tam cel to vajadzīgajā

augstumā;

- **atceries**, ka, pārvietojot kravu, tai jāatrodas pēc iespējas zemāk, platforma vai dakšveida satvērējs jānovieto slīpi atpakaļ. Tā Tu nodrošināsi kravas lielāku stabilitāti un labāku redzamību;
- **izmanto** iekrāvēju tikai tur, kur ir līdzens un ciets ceļa segums; Veicot kravas pārvietošanu ar diviem iekrāvējiem, jābūt nozīmīgai īpašai personai, kas vada darbu.
- vadot iekrāvēju ar kravu, izvairies no straujas ātruma uzņemšanas un bremzēšanas, asiem pagriezieniem, nemaini ceļamierīces slīpumu, necel un nenolaid kravu;
- pārliecinies, vai Tavā kustības maršrutā nav cilvēku, it īpaši pārvietojoties caur vārtiem vai gar krautnēm;
- **pārliecinies** par trapa izturību pirms iebraukšanas transportlīdzeklī (kuģī, vagonā utt.);
- **nepārvadā un necel** cilvēkus ar iekrāvējiem;
- atstājot iekrāvēju, **izņem** aizdedzes atslēgu un noliec iekrāvēju uz stāvbremzēm;

Iekrāvēju ar iekšdedzes dzinēju nedrīkst izmantot slēgtās, slikti vēdināmās telpās.

CELTŅA VADĪTĀJ!

3. Kravas pārvietojot ar celtņiem:

- **pārbaudi** trošu stāvokli, to nostiprinājumu un vijumu sadalījumu uztīšanas mehānismā, barošanas kabeli, tā pieslēgumu, īpašu vērību velti saņemjumam;
- **pārbaudi** celtņa atsvaru, celšanas un pagrieziena mehānismus, strēles kustību, bremzes, signalizāciju, iežogojumus, kravas satveršanas mehānismus;
- **pārtrauc** darbu un nekavējoties ziņo tiešajam darbu vadītājam, ja konstatē bojājumu;
- pirms darba uzsākšanas pārbaudi, vai krava iekļaujas celtņa ceļa un kravas kraušanas gabarītos;

Strādājot ostā, īpašu vērību velti celtņa kustīgā atsvara attālumam

no kuģa virsbūves un trapiem.

- **kāpjot celtni**, rokās nedrīkst būt instrumenti vai kādi citi priekšmeti;
- veicot pacelšanas mehānisma remontu un apkopi, **seko**, lai būtu atslēgta elektriskā strāva un netiktu pieļauta tās neparedzētas ieslēgšanas iespēja, kā arī lai būtu veikta bīstamās zonas norobežošana. Darbus var uzsākt, ja ir nodrošināti sastatņu, kāpņu un pārejas tiltiņu stabilitāte; **Neatstāj** celtnī nenostiprinātus priekšmetus, piem., instrumentus, remontā izmantotās detaļas, kā arī nemet priekšmetus no celtna.
- **neizpildi** komandas, kuras tiek dotas ar falšiem vai citiem neparedzētiem signāliem;
- **nepārvieto** un necel kravu, ja uz tās atrodas cilvēki;
- **neceļ** un nenovieto kravu tieši uz iekrāvēja platformas, dakšām utt.;
- **neceļ** un nenovieto kravu uz dzelzceļa platformas vai pusvagona, ja darbinieki atrodas tuvāk par 2 m no platformas vai 5 m no pusvagona;
- **nepārvieto** kravu, ja starp kravu un sienu (kolonnu, vagonu, krautni) atrodas cilvēki;
Stropētājs var atrasties blakus paceļamai vai nolaižamai kravai, ja tā atrodas ne augstāk par 1 m no virsmas, uz kuras atrodas stropētājs.
- **nedarbini** celtni pērkona negaisa laikā;
- **nestrādā** uz autoceltna zem spriegumā esošās elektropārvades līnijas;
- **izmanto** celtnos esošās strēles izvērsuma ierobežotājus un kontaktierīces, lai novērstu kravas sadursmi ar citiem priekšmetiem.
- necel kravu, ja nav pārliecības, ka tā ir brīva, ja pastāv iespēja, ka tā ir piestiprināta, piespiesta vai piesalusi.
- Kravas pārvietojot ar celtniem pārbaudi vai kravas svars atbilst celtna celtspējai.
- ievēro noteikumus par izlieces celtna uzstādīšanu tranšeju un būvdarbu tuvumā.

Ievēro, ka aizliegts strādāt ar celtni, ja:

- pagājis noteiktais tā pārbaudes termiņš;
- nolietojušās troses, ķēdes (sasniegta pieļaujamā nolietojuma norma);
- bojātas troses (deformētas, ieplisušas utt.);
- nav kārtībā bremzes;
- darba laikā mehānismos parādās blakustrokšņi;
- bojātas vai nedarbojas signalizācijas iekārtas, kuras nodrošina darba drošību (celtspējas pārsniegšana, gala izslēdzēji utt.);
- bojāts sazemējums, elektrobarošanas kabelis.

STROPĒTĀJ!

- **pārbaudi** pirms darba uzsākšanas kravas satveršanas ierīces, taru, troses, virves, lentes (satveršanas ierīcēm, tarai jābūt marķētai, jāatbilst apstrādājamai kravai; trosēm, virvēm, lentēm jābūt bez bojājumiem, plīsumiem, deformācijām);
- **neatstāj** uz paceļamās kravas nepiederošus priekšmetus;
- **atrodies** blakus paceļamajai vai nolaižamajai kravai tikai tad, ja tā atrodas ne augstāk par 1 m no tās virsmas, uz kuras Tu stāvi;
- **strādā** darba vadītāja (stividora, noliktavas pārziņa utt.) vadībā, ja ir jāpārviesto smagas un lielizmēra kravas;
- **nepārviesto** kravu, kura atrodas maisos, ķīpās utt. bez nostiprināšanas;
- nepieļauj kravas pacelšanu vai novietošanu tieši uz iekrāvēja platformas, dakšām utt.;
- **nekrusto**, nesien ķēdes mezglos, nesit ar veseri pa ķēdēm, lai iztaisnotu tās posmus vai pārvietotu citā stāvoklī;
- **neatrodies** starp kravu un sienu (vagonu, krautni, kolonnu) kravas pārvietošanas laikā.
- ceļot kravu vispirms pacel to 0,2 — 0,3 m augstumā un pārlicinies par stropējuma pareizību;
- izvēlies stropes ar tik garām trosēm vai ķēdēm, lai leņķis starp to zariem nepārsniegtu 90°!

AUTOVADĪTĀJ!

4. Kravas pārvietojot ar autotransportu:

- pirms darba uzsākšanas veic automašīnas pārbaudi (bremzes, stūres iekārtu, signalizāciju utt.);
- **ievēro** Ceļu satiksmes noteikumus, kā arī uzņēmuma teritorijā esošās brīdinājuma zīmes un uzrakstus. Izvēlies pareizo braukšanas ātrumu; Nepārsniedz kustības ātrumu, it īpaši noliktavā, kurš ir: galvenā brauktuvē - 6 km/h; sānu brauktuvēs un rampās - 3 km/h. Pārtrauc kustību, ja atklātā noliktavas laukumā redzamība ir mazāka par 8 m, bet noliktavā - mazāka par 5 m;
- veicot uzņēmuma teritorijā manevrēšanu slikti pārskatāmos iecirkņos, it īpaši braucot atpakaļgaitā, esi sevišķi uzmanīgs;
- **nepārvadā** cilvēkus piekabēs, treileros, pašizgāzēja kravas kastēs;
- **nepārvadā** nepareizi novietotu vai slikti nostiprinātu kravu;
- veicot kraušanas darbus, paliec zem mašīnas vai piekabes pakalējiem riteņiem paliktņus;
- **nebrauc**, ja mašīnai ir paaugstināta vibrācija;
- **seko**, lai brauciena laikā, Tu netiktu pakļauts ilgstošai gaisa plūsmai; lietojot domkratu, paliec zem mašīnas riteņiem un zem tās tilta paliktņus, lai novērstu mašīnas krišanu domkrata izslidēšanas gadījumā;
- veicot tālus braucienus, ievēro darba un atpūtas režīmu;
- neatrodies kabīnē kravu iekraušanas laikā;

NOLIKTAVAS DARBINIEK!

5. Kraušanas darbi noliktavās:

- **izvēlies** tādu kravas novietošanas paņēmieni, kurš ļauj droši veikt darbu un saglabāt kravu;

Kravas novietošanas augstums krautnē ir atkarīgs no kravas īpašībām, taras, krautnes veidošanas paņēmiena, tehniskiem līdzekļiem un kravas novietošanas virsmas pieļaujamās noslodzes.

- ja Tu atrodi uz krautnes un kravu pārvietošanai tiek izmantots celtnis, tad kraušānu veic pakāpeniski pa kārtai visā krautnes laukumā, nepieļaujot lielākus padziļinājumus kā:
maisiem līdz 1,5 m, ķīpām līdz 1,0 m, mazām kastēm līdz 1,2 m, liel-gabarīta kastēm -1 kaste, mucām -1 muca, kravas paketēm - 1 pakete, konteineriem - 1 konteiners, zāģmateriāliem - 1 pakete;
- krautnes augstumu un veidu, kā arī kravas izvietojumu, ejas un brauktuves starp krautnēm nosaka tiešais darbu vadītājs;
- **ievēro**, ka aizliegts atrasties cilvēkiem uz krautnes, ja kravas pārvietošana notiek ar celtni, kuriem ir automātiska satvērējierīce, elektromagnēts utt.;
- **seko**, lai starplikas starp krautnes kārtām neizvirzītos vairāk par 10 cm ārpus pašas krautnes gabarītiem;
- **izmanto** kāpnēs, izvietojot priekšmetus noliktavas plauktos.

Ievērojot šo atgādni, Tu varēsi droši veikt savu darbu!

TRANSPORTĒŠANAS UN KRAUŠANAS DARBU VEICĒJ, IEGAUMĒ!

Ja tomēr darbā notiek nelaimes gadījums vai saslimšana ar arodslimību, atkarībā no kaitējuma sekām Tev **izmaksā**:

- **slimības naudu un slimības pabalstu;**
- **atlīdzību par darbspēju zaudējumu.**

Apmaksā

- ar ārstēšanu saistītos papildu izdevumus un pakalpojumus;
- rehabilitācijas un pārkvalifikācijas izdevumus.

Ar ārstēšanu saistītiem papildu izdevumiem jābūt apliecinātiem ar attiecīgās iestādes izsniegtiem čekiem, kvītīm un medicīniskiem dokumentiem.

Ja darba traumas vai arodslimības rezultātā iestājusies apgādnieku nāve, tad **izmaksā**:

- **atlīdzību par apgādnieka zaudējumu darba nespējīgiem ģimenes locekļiem, kas bijuši tā apgādībā;**

- apbedīšanas pabalstu.

Visu to Tu vai Tava ģimene varēs **saņemt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras filiālē pēc dzīvesvietas tad:**

- ja Tev ir noslēgts darba līgums ar darba devēju un par Tevi tiek veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas;
- ja Tu darba laikā neesi lietojis alkoholu;
- ja ir akts par notikušu nelaimes gadījumu darbā vai speciāls ārstu komisijas atzinums par arodslimību.

Paralēli tam var saņemt papildus kompensāciju, ja tā paredzēta darba līgumā.

ZINĀŠANAI!

- Detalizētāku informāciju par darba aizsardzības jautājumiem Tu vari saņemt **Valsts darba inspekcijā** (Rīgā, K.Valdemāra ielā 38, LV-1010, tel. 7021751 vai 7021704) vai tās reģionālajās inspekcijās.
- Ja nepieciešama informācija vai konsultācijas arodslimību vai darba traumu gadījumā, vērsies **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā** (Rīgā, Lāčplēša ielā 70a, LV-1011, tel. 7013692, 7013650) vai tās filiālēs Latvijas rajonos.

***Darbā neriskē -
ievēro darba drošību!***

